

Wie is de nieuwe kroonprins van Saoedi-Arabië?

Mohammed bin Salman Er was in Saoedi-Arabië geen machtsstrijd nodig om Mohammed bin Nayef als kroonprins te vervangen door 'MbS'. Diens anti-Iran- boodschap vindt gehoor.

- Carolien Roelants

Mohammed bin Salman (links), de nieuwe kroonprins, met de vorige kroonprins Mohammed bin Nayef. Foto AP

Tot niemands verrassing is de jonge, 31-jarige Saoedische adjunctkroonprins Mohammed bin Salman dinsdagnacht tot kroonprins verheven. Sinds koning Salman deze favoriete zoon in april 2015 [als vicekroonprins benoemde](#) achter zijn achterneef Mohammed bin Nayef werd de promotie verwacht. De vraag was of er een bloedige machtsstrijd aan vooraf zou gaan. Die is kennelijk uitgebleven. Prins Mohammeds promotie bevestigt in elk geval de activistische buitenlandse koers – zie Jemen en Qatar – die Saoedi-Arabië de afgelopen twee jaar is ingeslagen.

Er waren de afgelopen weken al duidelijke tekenen dat Mohammed bin Nayefs tijd als kroonprins erop zat. Zo waren hem al diverse bevoegdheden ontnomen, en hij werd nauwelijks nog in het openbaar gesignaleerd. Nu is zijn rol uitgespeeld: hij is eveneens ontslagen als minister van Binnenlandse Zaken, een functie die hem de controle gaf over alles wat met veiligheid te maken had.

Mohammed bin Salman, oftewel MbS om hem te onderscheiden van MbN, haalde in 2007 zijn bachelor rechtenstudie aan de Koning Saud Universiteit in Riad, in tegenstelling tot zovelen van zijn familieleden die in het buitenland studeren. Hij genoot nauwelijks bekendheid in binnenland, laat staan in buitenland. Maar als vertrouweling van zijn vader maakte hij zich bekend met de machtsstructuren. Nog maar 24 jaar oud was hij speciaal adviseur van zijn vader toen deze gouverneur van Riad was, en hij bleef dat toen hij minister van Defensie werd. In 2012, toen prins Salman kroonprins werd, werd hij chef van diens hof: hij kreeg de controle over wie hem te spreken kreeg en wie niet.

Na de dood van koning Abdullah in januari 2015 stapelde koning Salman macht op in de portefeuille van zijn zoon: niet alleen werd hij minister van Defensie, als opvolger van zijn vader, ook kreeg hij het voorzitterschap van een nieuwe superraad in het kabinet met de opdracht de economie te hervormen. Drie maanden later werd de nog door wijlen Abdullah benoemde kroonprins, Mitaib, ontslagen, werd MbN kroonprins en MbS adjunctkroonprins. Iedereen wist dat het daarbij niet zou blijven.

Vorige maand nog onderstreepte hij dat het Irans doel is “de islamitische wereld te beheersen.”

Sindsdien trok prins Mohammed eerst de aandacht met een verreikend transformatieplan, Vision 2030, dat de Saoedische olie-economie moet herstructureren. Saoedi-Arabië moet af van zijn afhankelijkheid van olie. Een probleem vormen de lage olieprijsen. Andere structurele zorgen zijn de voorkeur van de bevolking voor werk bij de overheid boven het bedrijfsleven en de geringe

interesse voor beroepsopleidingen. Van zijn plan de enorme oliemaatschappij Aramco deels te privatiseren is nog weinig gekomen.

Ook de buitenlandse avonturen die op het conto van (nu) kroonprins Mohammed worden geschreven zijn nog niet geslaagd. De oorlog in Jemen tegen de als Iraanse marionetten gebrandmerkte Houthirebellen die hij in maart 2015 lanceerde en die in enkele weken voorbij zou zijn, duurt onverminderd voort. De campagne om Qatar tot de Saoedische orde te roepen, ziet er meer en meer uit als een diplomatiek Jemen.

Jemen en Qatar geven aan dat Saoedi-Arabië van kat-uit-de-boom-kijker, zoals het tot 2015 was, is veranderd in een activist die bereid is hard toe te slaan, met alle gevolgen van dien. Daarbij wordt het gemotiveerd door Mohammeds visie op shi'itisch Iran als gevaarlijke bedreiging van de sunnitische Saoedische orde.

Vorige maand nog onderstreepte hij dat het Irans doel is „de islamitische wereld te beheersen” en zwoer hij strijd te voeren binnen de Iraanse grenzen. Toen daarop IS zijn eerste [aanslagen in Teheran](#) pleegde, beschuldigde Iran Saoedi-Arabië ervan erachter te zitten. Voorlopig volgt de bevolking de nieuwe kroonprins in zijn activisme. Zijn anti-Iran boodschap vindt veel gehoor.